

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1916.

Första kammaren.

Nr 5.

Lördagen den 22 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades protokollet för den 17 i denna månad.

Herr statsrådet *von Sydow* avlämnade Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 11, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 12, angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor;

nr 13, angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 14, angående försäljning av vissa områden av Hanekinds hä-rads allmänningar Kolbyttemon, Åsdymlingen och norra allmänningen;

nr 15, angående ändring av gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande;

nr 16, angående användande av ett till anläggning av en statens fiskodlingsanstalt vid Motala anvisat anslag till anläggning av en dylik anstalt vid Borensnult;

nr 17, angående rätt för föreståndaren för Bjurfors skogsskola G. Lundberg att för ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring;

nr 18, angående användande under år 1916 av behållning å norr-ländska avdikningsanslaget för år 1915; och

nr 25, angående driftkostnader under år 1917 för statens do-mäner.

Anmälles och bordlades riksdagens kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Företogs val av tio suppleanter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades 144 valsedlar, som godkändes och efter parti-beteckning ordnades i tre särskilda grupper så, att en grupp bildades av 85 valsedlar med överskrift »nationella partiet», en andra grupp

Första kammarens protokoll 1916. Nr 5.

av 44 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet» och en tredje grupp av 15 valsedlar med överskrift »socialdemokratiska gruppen».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal suppleanter var nödigt, för varje grupp ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

nr 1 herr von Bahr,
» 2 greve Hamilton, Alexander,
» 3 herr Beckman,
» 4 » Hallberg,
» 5 » Meurling,
» 6 » Kunze,

vilka sex namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

nr 1 herr von Zweigbergk,
» 2 » Ljunggren, August,
» 3 » Gullberg,

vilka tre namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »socialdemokratiska gruppen» uppfördes

herr Klefbeck,
vilket enda namn förekom å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de olika valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedan-nämnda personer hava blivit till suppleanter i utskottet valda i följande ordning:

herr von Bahr	från »nationella partiet,
» von Zweigbergk	» »liberala samlingspartiet»,
greve Hamilton, Alexander,	» »nationella partiet»,
herr Beckman,	» » » » ,
» Ljunggren, August,	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallberg	» »nationella partiet»,
» Meurling	» » » » ,
» Klefbeck	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Gullberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Kunze	» »nationella partiet».

Företogs val av tolv suppleanter i statsutskottet.

Därvid avlämnades 144 valsedlar, som godkändes och efter partibeteckning ordnades i tre särskilda grupper så, att en grupp bildades av 84 valsedlar med överskrift »nationella partiet», en andra grupp

av 47 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet» och en tredje grupp av 13 valsedlar med överskrift »socialdemokratiska gruppen».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal suppleanter var nödigt, för varje grupp ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Svensson,
- » 2 greve Posse,
- » 3 herr Widell,
- » 4 » Malmberg,
- » 5 » Rooth,
- » 6 » Eklundh, Carl,
- » 7 » Åkesson, Nils,

vilka sju namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Berglund,
- » 2 » Bruce,
- » 3 » Almer,
- » 4 » Österberg,

vilka fyra namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »socialdemokratiska gruppen» uppfördes

herr Asplund,
vilket enda namn förekom å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de olika valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till suppleanter i utskottet valda i följande ordning:

herr Svensson	från »nationella partiet»,
» Berglund	» »liberala samlingspartiet»,
greve Posse	» »nationella partiet»,
herr Widell	» » » »
» Bruce	» »liberala samlingspartiet»,
» Malmberg	» »nationella partiet»,
» Rooth	» » » »
» Almer	» »liberala samlingspartiet»,
» Eklundh, Carl,	» »nationella partiet»,
» Asplund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Åkesson, Nils,	» »nationella partiet»,
» Österberg	» »liberala samlingspartiet».

Företogs val av tio suppleanter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades 143 valsedlar, som godkändes och efter parti-

beteckning ordnades i tre särskilda grupper så, att en grupp bildades av 84 valsedlar med överskrift »nationella partiet», en andra grupp av 45 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet» och en tredje grupp av 14 valsedlar med överskrift »socialdemokratiska gruppen».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal suppleanter var nödigt, för varje grupp ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Östberg, Johan,
- » 2 » Danström,
- » 3 » Knaust,
- » 4 » Forssman,
- » 5 » Magnusson, C. Th.,
- » 6 » Bondeson,

vilka sex namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Ljunggren, Elof,
- » 2 » Roman,
- » 3 » Rosén,

vilka tre namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »socialdemokratiska gruppen» uppfördes

herr Petré,

vilket enda namn förekom å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelning av platserna mellan de olika valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till suppleanter i utskottet valda i följande ordning:

herr Östberg, Johan,	från »nationella partiet»,
» Ljunggren, Elof,	» »liberala samlingspartiet»,
» Danström	» »nationella partiet»,
» Knaust	» » » » ,
» Roman	» »liberala samlingspartiet»,
» Forssman	» »nationella partiet»,
» Magnusson, C. Th.,	» » » » ,
» Rosén	» »liberala samlingspartiet»,
» Petré	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bondeson	» »nationella partiet»,

sedan ordningen i fråga om nionde och tionde platserna blivit genom lottning bestämd.

Företogs val av åtta suppleanter i bankoutskottet.

Därvid avlämnades 144 valsedlar, som godkändes och efter partibeteckning ordnades i två särskilda grupper så, att en grupp bildades

av 85 valsedlar med överskrift »nationella partiet» och en andra grupp av 59 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal suppleanter var nödigt, för vardera gruppen ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Roos,
- » 2 » Boberg,
- » 3 » Kjellgren,
- » 4 » Jönsson,
- » 5 » Carlsson, Johan,

vilka fem namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Ingmansson,
- » 2 » Montgomery,
- » 3 » Östling,

vilka tre namn i denna följd förekommo å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de båda valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till suppleanter i utskottet valda i följande ordning:

herr Roos	från »nationella partiet»,
» Ingmansson	» »liberala samlingspartiet»,
» Boberg	» »nationella partiet»,
» Montgomery	» »liberala samlingspartiet»,
» Kjellgren	» »nationella partiet»,
» Jönsson	» » » »
» Östling	» »liberala samlingspartiet»,
» Carlsson, Johan,	» »nationella partiet».

Företogs val av tio suppleanter i lagutskottet.

Därvid avlämnades 139 valsedlar, som godkändes och efter parti-beteckning ordnades i två särskilda grupper så, att en grupp bildades av 80 valsedlar med överskrift »nationella partiet» och en andra grupp av 59 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal suppleanter var nödigt, för vardera gruppen ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

nr	1	herr	Dahl,
»	2	»	Olsson, Valerius,
»	3	»	von Sydow,
»	4	»	Köhlén,
»	5	»	Tisell,
»	6	»	Permansson,

vilka sex namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

nr	1	herr	Olsson, Lars,
»	2	»	Hult,
»	3	»	Lindley,
»	4	»	Eliasson,

vilka fyra namn i denna följd förekommo å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de båda valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedan-nämnda personer hava blivit till suppleanter valda i följande ordning:

herr Dahl	från »nationella partiet»,
» Olsson, Lars,	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson, Valerius,	» »nationella partiet»,
» Hult	» »liberala samlingspartiet»,
» von Sydow	» »nationella partiet»,
» Köhlin	» » » » ,
» Lindley	» »liberala samlingspartiet»,
» Tisell	» »nationella partiet»,
» Eliasson	» »liberala samlingspartiet»,
» Permansson	» »nationella partiet».

Företogs val av åtta suppleanter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades 144 valsedlar, som godkändes och efter partibeteckning ordnades i två särskilda grupper så, att en grupp bildades av 85 valsedlar med överskrift »nationella partiet» och en andra grupp av 59 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal suppleanter var nödigt, för vardera gruppen ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

nr 1 herr Barthelson,
» 2 friherre Silfverschiöld,
» 3 » Hermelin,
» 4 » De Geer,
» 5 herr Fagerlin,

vilka fem namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Ingeström,
 » 2 » Jonsson, Erik,
 » 3 » Pettersson, Olaus,

vilka tre namn i denna följd förekommo å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de båda valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till suppleanter i utskottet valda i följande ordning:

herr Barthelson	» »nationella partiet»,
» Ingeström	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Silfverschiöld	» »nationella partiet»,
herr Jonsson, Erik,	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Hermelin	» »nationella partiet»,
» De Geer	» »
herr Pettersson, Olaus,	» »liberala samlingspartiet»,
» Fagerlin	» »nationella partiet».

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda den 18 innevarande månad avlämnade nådiga propositioner:

nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1917; och

nr 3, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1917.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet följande den 18 innevarande januari avlämnade nådiga propositioner:

nr 4, angående årliga understöd åt vissa befattningshavare vid postverket;

nr 5, angående årliga understöd åt vissa befattningshavare vid telegrafverket m. m.; samt

nr 10, angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Östra centralbanans järnvägsaktiebolag.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nästlidne dag avlämnade nådiga proposition nr 26, angående arvode till regeringsrådet Anders Lindstedt såsom ordförande i en kommitté.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Cavallis* den 18 i denna månad bordlagda motion nr 1, om tillägg till § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet den av herr *Wavrinsky* den 18 innevarande januari väckta och då bordlagda mo-

tion nr 2, angående åtgärder för åvägabringande av överensstämmelse mellan Sveriges, Norges och Danmarks postbefordringsavgifter för korsbandsförsändelser inom dessa länder.

Vid föredragning av herr *Wavrinskys* den 18 i denna månad bordlagda motion nr 3, angående skrivelse till Konungen med begäran om framläggande av förslag till livsmedelslag, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott.

Föredrogos och hänvisades till lagutskottet nedannämnda den 21 innevarande månad af herr *Gullberg* väckta, samma dag bordlagda motioner:

nr 4, med förslag till ändrad lydelse av 1 § i lagen den 16 oktober 1914 om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete; och

nr 5, om ändring i instruktionen för riksdagens militieombudsman.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Montgomerys* den 21 i denna månad bordlagda motion nr 6, om ändring i bevillningsförfordningen rörande avdrag för inkomst av kapital eller arbete.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet de vid sammanträdets början avlämnade nådiga propositionerna.

Avgåvos och bordlades följande motioner:

nr 7, av herr *Holmquist*, angående årligt understöd åt vaktkonstapeln *E. Swartz*;

nr 8, av herr *Olsson, Valerius*, m. fl., om ersättning åt vaktmästaren *J. G. Andersson* för mistad avlöning;

nr 9, av herr *Kjellén*, angående utgivande av ett personalregister till riksdagens protokoll 1809—1866; och

nr 10, av herr *Nilson, Karl August*, om vidtagande av åtgärder för att bereda mottagare av efterkravs- och postförskottsgods effektiv möjlighet att skydda sin rätt.

Justerades sex protokollsutdrag för gårdagen och tretton för innevarande dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 12,43 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.